

KÚRIA

Bfv.II.1225/2012/5.szám

A Kúria Budapesten, a 2013. április hó 18. napján tartott nyilvános ülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A közúti baleset okozásának vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szolnoki Városi Bíróság 6.B.263/2008/20. számú ítéletét, valamint a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság, mint másodfokú bíróság 2.Bf.444/2010/5. számú ítéletét hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben sem az indítvány előterjesztője, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Szolnoki Városi Bíróság a 2010. január hó 20. napján kihirdetett 6.B.263/2008/20. számú ítéletével a terheltet bűnösnek mondta ki 1 rendbeli közúti baleset okozásának vétségében [Btk. 187.§ (1) bekezdés, (2) bekezdés b) pontja].

Ezért őt 1 év 3 hónap fogházbüntetésre, és 2 év közúti járművezetéstől eltiltásra ítélte. A kiszabott szabadságvesztés-büntetés végrehajtását 2 év próbaidőre felfüggesztette. A közúti járművezetéstől eltiltás tartamába a 2007. szeptember 3. napjától a 2009. augusztus 24. napjáig eltelt időt beszámította.

Rendelkezett a büntetőeljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetéséről.

A terhelt és védőjének fellebbezése folytán másodfokon eljáró Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Bíróság a 2010. október hó 26. napján

meghozott 2.Bf.444/2010/5. számú ítéletével az első fokú ítéletet annyiban változtatta meg, hogy a terhelt által viselt bűnügyi költség összegét helyesbítette.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

A jogerős ítéletben megállapított történeti tényállás szerint a terhelt 2007. szeptember hó 3. napján 17.24 óra körüli időben C. lakott területén kívül közlekedett a 4633. számú úton T. felől C. irányába a menetiránya szerinti jobb oldalon az általa vezetett személygépkocsival nappali, jó látási viszonyok között, derült időben, száraz, töredezett, útburkolati jelekkel ellátott aszfaltburkolatú úttesten, 90-95 km/h körüli sebességgel.

Ugyanebben az időpontban a terhelt előtt, vele azonos irányban szabályosan közlekedett kerékpárjával a sértett, a menetiránya szerinti jobb oldali forgalmi sávban az út szélétől 80 cm, 1 m távolságban, 16 km/h körüli sebességgel.

A terhelt a 4633. sz. út 11-12 km szelvényében egy menetirányát tekintve jobbra ívelő, be nem látható útkanyarulatban, nem a látási viszonyoknak megfelelően megválasztott sebességgel haladt be, ezért tényleges haladási sebességéhez képest későn észlelte az előtte, vele azonos irányban, szabályosan közlekedő sértett által hajtott kerékpárt, így a személygépkocsija jobb oldali homlokfali részével fékezése ellenére 80-85 km/h körüli sebességgel a sértett által hajtott kerékpár hátsó kerekének ütközött.

A sértett az ütközés hatására először a terhelt által vezetett személygépkocsi motorháztetejére csapódott, majd onnan hátával és fejével az első szélvédő jobb oldali részének, illetve tetőkeretének ütközött, ezt követően a levegőben átfordulva az úttesten csúszva a menetiránya szerinti jobb oldali útpadkán került nyugalmi helyzetbe.

Az ütközés következtében a sértett olyan súlyos sérüléseket szenvedett, hogy a helyszínen életét veszítette.

A sértett halála erőszakos úton, életfontosságú szervek durva sérülései miatt következett be, nevezetesen koponyacsonttörés, agyzúzódás, agyroncsolódás, gerinctörés, gerincvelő szakadás következtében, amely sérülések és a sértett halálának beállta között közvetlen ok-okozati összefüggés állapítható meg.

Amennyiben a terhelt az általa belátott 43-66 m-es távolságnak megfelelően 75-80 km/h körüli sebességgel halad személygépkocsijával, akkor az előtte szabályosan közlekedő sértett által hajtott kerékpár mögött fékezéssel meg tudott volna állni, illetve őt szabályosan meg tudta volna előzni.

A közúti baleset azért következett be, mert a terhelt magatartásával megszegte a KRESZ 26.§ (4) bekezdésében írt

rendelkezését.

A terhelt vezetői engedélyét az intézkedő rendőr a helyszínen elvette, majd azt az illetékes Polgármester Hivatal Okmányirodája részére 2009. augusztus 24. napján számára visszaadta.

*

Az ügyben meghozott első-, és másodfokú ítélet ellen a terhelt meghatalmazott védője útján nyújtott be felülvizsgálati indítványt a Be. 416.§ (1) bekezdés a) pontjára alapított okból.

A felülvizsgálati indítvány - amely az irányadó tényállást nem vitatta - szerint az elsőfokú bíróság tévesen jutott arra a következtetésre, hogy a terheltet büntetőjogi felelősség terheli. A KRESZ 26.§ (4) bekezdésében leírt rendelkezésének a terhelt részére történő felrovása ugyanis sérti a közlekedés elméletét. Indokai szerint a baleset kizárólag a jogszabályellenes forgalomszervezés miatt következett be, ugyanis az út kezelőjének előre kellett volna jeleznie, hogy veszélyes útkanyarulat következik és elő kellett volna írnia megfelelő sebességcsökkentést is. Ezen túlmenően az útkezelő az útkanyarulat jobb szélén nőtt átláthatatlan, erősen burjánzó növényzetet sem tartotta karban. Álláspontját igazolja, hogy a baleset bekövetkezése után az útkezelő a dús növényzetet kiirtotta a kanyar jobb oldalán, az útkanyarulat előtt pedig kellő távolságban jelzőtáblákat helyezett ki, jelezvén, hogy veszélyes útkanyarulat következik és jelentős sebességkorlátozást is előírt.

Erre figyelemmel a megtámadott határozatok megváltoztatását és a terheltnek az ellene emelt vád alól bűncselekmény hiányában való felmentését indítványozta.

A Legfőbb Ügyészség BF.2494/2012. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak tartotta.

Ebben kifejtette, hogy a cselekmény bekövetkezése idején a balesettel érintett útszakasz valóban nem állt veszélyt jelző, figyelmeztető, illetőleg sebesség korlátozást előíró jelzőtábla hatálya alatt. Ezek hiánya azonban nem eredményezhette azt, hogy a terhelt teljes mértékben függetleníthette volna magát az aktuális út,- látási és forgalom viszonyoktól. Ennek az álláspontnak a tagadása egyenértékű lenne annak a kimondásával, hogy a közút kezelőjének nem csupán a statikus, hanem a dinamikus forgalmi változásokat is haladéktalanul és folyamatosan jeleznie kellene a közlekedők számára, amely technikai szempontból, kizárólag jelzések szintjén az autópályák közlekedési szervezése során valósítható meg. Álláspontja szerint a terhelt magatartása feltétlenül alkalmas a KRESZ 26.§-a (4) bekezdésében foglalt szabályszegés megállapítására, amely a baleset bekövetkezésével és annak

eredményével okozati összefüggésben áll.

Erre figyelemmel az első- és másodfokú ítéletek hatályában való fenntartását indítványozta.

*

A Kúria a Be. 420.§-ának (1) bekezdése és a Be. 424.§-ának (1) bekezdése alapján nyilvános ülést tartott, melyen a védő a felülvizsgálati kérelmét változatlanul fenntartotta.

A Legfőbb Ügyészség képviselője az írásbeli nyilatkozatával egyezően szólalt fel.

A Kúria a felülvizsgálati indítvánnyal megtámadott határozatot az abban rögzített tényállás alapul vétele mellett egyrészt a terhelt felülvizsgálati indítványában megjelölt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjában meghatározott - okból, másrészt - a Be. 416.§-a (1) bekezdésének c) pontjában írt egyéb eljárásjogi felülvizsgálati okok tekintetében - hivatalból [Be. 423.§ (4)-(5) bekezdések] bírálta felül.

Ennek során a felülvizsgálati indítványt alaptalannak, a Legfőbb Ügyészség nyilatkozatát alaposnak találta.

A Kúria abból indult ki, hogy a felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amelyre csak a törvényben pontosan meghatározott feltételek esetén van lehetőség. Az 1998. évi XIX. törvény (Be.) 416.§ (1) bekezdés a) és b) pontja alapján felülvizsgálatnak büntető anyagi jogi szabálysértés, valamint a c) pontja alapján ún. abszolút eljárási szabálysértések esetén van helye.

Az eljárási törvény szerint a tényállás helyessége a felülvizsgálat tárgya nem lehet. A felülvizsgálati eljárásban a Be. 423.§-a (1) bekezdésének törvényi előírása szerint a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A jogerős határozatban megállapított tényállás nem támadható.

A terhelt védője felülvizsgálati okként a Be. 416.§-a (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozott. Az a) pont szerint felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen akkor van helye, ha a terhelt bűnösségének megállapítására a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt került sor.

A felülvizsgálati eljárásban - amint arra már utalás történt - a tényálláshoz kötöttség érvényesül. A tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem vizsgálható és nem bírálható felül. A Be. 423.§-a (1) bekezdésének második mondata szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős határozat által megállapított tényállás nem támadható. A felülvizsgálati

eljárásban a jogerős ítéletben megállapított tényállástól eltérő tényállás megállapítására ennél fogva nem kerülhet sor és ilyen eltérő tényállás megállapítása érdekében a jogerős döntés hatályon kívül helyezésére nincs törvényi lehetőség.

A Kúria tehát a megállapított tényállásból kiindulva foglalt állást a felülvizsgálattal érintett cselekmény jogi minősítése tárgyában.

Az irányadó tényállás alapját képező, a felülvizsgáló szakvéleménynek az ítéleti tényállásban rögzítetteken túlmenő további megállapításai szerint a baleset helyszínén lévő növényzet takaróhatása esetén leghamarabb max. 66 m távolságból észlelhette a terhelt az előtte, vele azonos irányban, a forgalmi sáv jobb oldali szélén haladó kerékpárost. A terhelt sebességéhez (90-95 km/h sebességéhez) vészfékezés esetén 72-87 m, lassító fékezés esetén 117-145 m távolság lett volna szükséges az ütközés elkerülésére (elsőfokú ítélet 6. oldal utolsó bekezdés).

A Btk. 187. §-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdésének b) pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozásának a vétségét az követi el, aki a közúti közlekedés szabályainak a megszegésével másnak vagy másoknak gondatlanságból a halálát okozza. A törvényi szabályozásból következően a büntetőjogi felelősség megállapításának feltétele a közúti közlekedés szabályainak a vétkes megszegése; a szabályszegéssel okozati összefüggésben baleset, halál bekövetkezése és az, hogy az eredmény tekintetében az elkövető gondatlan bűnössége megállapítható legyen.

A bűncselekmény elkövetési magatartása a közúti közlekedési szabályok megszegése. A Btk. 187. §-a szerinti bűncselekmény keretrendelkezés, a közúti közlekedési szabályokon elsősorban a KRESZ, valamint az ehhez kapcsolódó egyéb rendelkezéseket kell érteni.

A KRESZ 26. §-ának (4) bekezdése értelmében a jármű sebességét az (1)-(3) bekezdésben említett sebességhatárokon belül úgy kell megválasztani, hogy a vezető a járművét meg tudja állítani az általa belátott távolságon belül és minden olyan akadály előtt, amelyre az adott körülmények között számítani kell. Az adott ügyben a jogerős bírósági határozatokban megállapított tényállásból következően vitathatatlan, hogy a terhelt a KRESZ 26. §-ának (1)-(3) bekezdéseiben írt sebességhatárokat nem lépte túl. Az említett közlekedési szabály helyes értelme szerint azonban a vezetőnek a jármű sebességét úgy kell megválasztania, hogy a belátott távolságon belül feltűnő olyan akadály előtt, melyre az adott körülmények között számítani kell, meg tudjon állni.

Ez azt jelenti, hogy a jármű sebességét olyan akadály előtti megálláshoz kell igazítani, amelynek jelenléte a konkrét

közlekedési helyzetben reálisan várható.

A jármű vezetőjének az út jellege, állapota, a tényleges forgalma, az időjárási viszonyok alapján kell megítélni, hogy milyen előrelátható akadályokat kell reálisan számításba venni. Várható akadálynak kell tekinteni a közlekedésnek azokat a résztvevőit, akik jogszerűen tartózkodhatnak az úttestnek abban a részében, amelyet a jármű haladásához igénybe vesz. Az irányadó tényállás szerint a cselekmény időpontjában a terhelt előtt, vele azonos irányban szabályosan közlekedett kerékpárjával a sértett, mindebből következik, hogy a terheltnek az adott időben és helyen szabályosan közlekedő kerékpárost reálisan számításba kellett volna vennie.

A terhelt magatartását értékelve tehát az eljáró első- és másodfokú bíróság a megállapított tényállásból helyes jogi következtetést vont le akkor, amikor bizonyítottanak látta és a terhelt terhére rótt a KRESZ 26. §-ának (4) bekezdésében foglaltak (relatív sebességtúllépés) megszegését, vagyis azt, hogy a terhelt olyan sebességgel közlekedett egy menetirányát tekintve jobbra ívelő, be nem látható útkanyarulatban, amely a belátható távolságot figyelembe véve eltúlzott volt, és megállapította, hogy ezzel okozati összefüggésben következett be a halálos baleset. Ekként a terhelt gondatlan bűnössége az eredmény tekintetében is megállapítható.

Minderre figyelemmel nem bír alappal a terhelt és védőjének az az álláspontja, hogy a baleset kizárólag a forgalomszervezés hiányossága, nevezetesen a veszélyes útkanyart, és megfelelő sebességcsökkentést jelző táblák elhelyezésének hiánya okozta.

A Kúria mindezek alapján megállapította, hogy a terhelt vonatkozásában a Btk. 187.§-ának (1) bekezdésében meghatározott és a (2) bekezdés b) pontja szerint minősülő halálos közúti baleset gondatlan okozásának vétsége bűncselekményének minden tényálláseleme megvalósult, a terhelt bűnösségének a megállapítása a büntető anyagi jog szabályainak a megsértése nélkül történt.

Miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést sem, amelynek vizsgálatára a Be. 423.§-ának (5) bekezdése alapján hivatalból köteles - a Kúria a felülvizsgálati indítványoknak nem adott helyt, s a megtámadott határozatokat - a Be.426.§-a alapján - hatályában fenntartotta.

A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 3.§-ának (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a 416.§-a (4) bekezdésének a b) pontja zárja ki.

A Be. 418.§-ának (3) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a 416.§ (1) bekezdésének e) vagy g) pontján alapul. A Be. 421.§-ának (3) bekezdése pedig úgy

rendelkezik, hogy az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetőleg a korábbival azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítvány elutasítására vonatkozó határozat hozatalát a Kúria mellőzheti.

Budapest, 2013. április hó 18.

Dr. Katona Sándor s.k. a tanács elnöke, Dr. Krecsik Eldoróda s.k.
előadó bíró, Lászlóné Dr. Verebélyi Edina s.k. bíró

A kiadmány hitelével:

tisztviselő
Bné